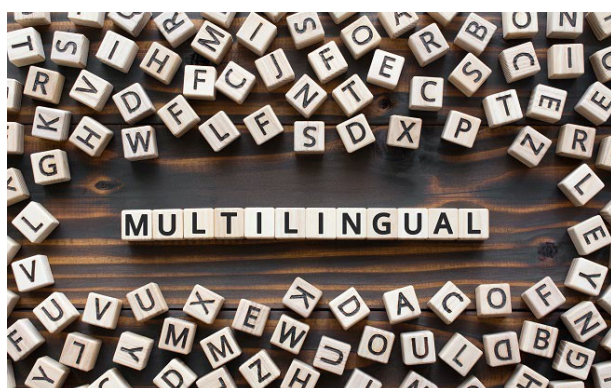

Kutatás a CULT bizottság számára – Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséggel kapcsolatban saját kommunikációs politikájában

Ez a tanulmány a többnyelvűség uniós megközelítését értékeli kommunikációs politikájában. Vegyes módszereken alapuló megközelítést alkalmaznak, beleértve a szakirodalom áttekintését, a jogi és szakpolitikai elemzést, az uniós honlapok mennyiségi elemzését, az uniós szakértőkkel készített interjúkat és a felmérési adatok elemzését.

Főbb megállapítások

Az uniós intézmények, szervek és ügynökségek hivatalosan eleget tesznek az EU többnyelvűségi kötelezettségeinek. Ezt megkönnyíti a szabályozási kötelezettségek rugalmassága és egy olyan átfogó keret hiánya, amely – különösen az uniós honlapok tekintetében – biztosítja a digitális korszaknak megfelelő közös szabványokat.

Az 1. rendelet az EU többnyelvűségi kötelezettségeinek jogi sarokköve. Meghatározza az uniós intézmények, szervek és

ügynökségek által használandó nyelveket meghatározó szabályokat, és rugalmasságot biztosít az uniós szervek számára annak eldöntéséhez, hogy milyen nyelveket kell használni konkrét esetekben, például munkadokumentumokban vagy szakértőkkel tartott belső üléseken. Az 1. rendelet vagy az Európai Unió Bírósága (EUB) eddigi ítélkezési gyakorlata nem foglalkozik a többnyelvű digitális kommunikációval. Következésképpen az interneten közzétett tartalmak nagy részét nem fordítják le, mert a belső kommunikáció melléktermékének tekintik. Ez azt jelenti, hogy a polgárokat, a vállalkozásokat és a tagállamokat esetlegesen érintő közzétett dokumentumok nem mindig érhetők el a saját nyelvükön.

Ez a dokumentum „Az Európai Unió megközelítése a többnyelvűséghez a saját kommunikációs politikájában” című tanulmány összefoglalója. A teljes tanulmány, amely angol nyelven érhető el, letölthető a következő internetcímen: <https://bit.ly/3TpgJ8e>

Strukturális és Kohéziós Politikák Tematikus Főosztálya
Belső Politikák Főigazgatósága

Szerzők: Projektvezető: Dr. Carlos MENDEZ (Európai Politikai Kutatóközpont) (EPRC Delft és Glasgow, University of Strathclyde)

Projekt csapat: Dr. Michele GAZZOLA, Prof. Laure CLEMENT-WILZ, Dr. Vasiliki TRIGA, Dr. Fernando MENDEZ, Dr. Costas DJOUVAS, Antonis CHARAMBOULOS, Prof. John BACHTLER
PE 699.648–2022. szeptember

Ez a tanulmány – jogi érvelés alapján – azzal érvel, hogy a **többnyelvűségi kötelezettségeket a weboldal-tartalmak bizonyos típusaira kell alkalmazni**. E célból a Bizottság a többnyelvű igények tipológiáját javasolja annak tisztázására, hogy milyen típusú tartalmakat kell előnyben részesíteni a fordításban. Ez a következők rangsorolásán alapul: a) a jogszabályban előírt *alapvető dokumentumok*, amelyek az EU valamennyi nyelvén elérhetők vagy benyújthatók; B) olyan *elsődleges dokumentumok*, amelyeknek az EU valamennyi hivatalos nyelvén rendelkezésre kell állniuk a lényegi tartalmuk, valamint a polgárok, a vállalkozások és a hatóságok jogaira és kötelezettségeire gyakorolt lehetséges hatásuk miatt, pl. állami támogatási iránymutatás, uniós finanszírozási programok vagy ajánlati felhívások; és c) másodlagos dokumentumok, amelyek a többnyelvű igények és a hozzáférhetőség szempontjából alacsonyabb sorrendű prioritást jelentenek, és amelyek esetében a gépi fordítás felhasználható, ha az erőforrások nem állnak rendelkezésre az emberi fordításhoz.

A tanulmány jelentős eltéréseket tár fel a többnyelvű tartalmak elérhetőségében, amelyeknek minden hivatalos nyelven elérhetőnek kell lenniük. Ez a többnyelvűségi pontszámok értékelésének eredménye, amely a többnyelvű szükségletek tipológiájának az uniós intézmények weboldalain történő alkalmazásán alapul. Az Európai Bizottság és az Európai Központi Bank honlapjai nem teljesítenek jól a „többnyire alapvető” és „főként elsődleges” tartalmú szakaszok közzétételében, amelyeknek az EU valamennyi nyelvén elérhetőnek kell lenniük. Ezzel szemben az Európai Tanács/az Európai Unió Tanácsa, az Európai Unió Bírósága és az Európai Számvevőszék weboldalainak teljesítménye nagyon jó. Az Európai Parlament is viszonylag magas pontszámmal rendelkezik.

Egy másik fontos következtetés **az, hogy az uniós intézmények, szervek és ügynökségek nyelvi rendszerei nem kellően átláthatóak és formalizáltak.** A rendszerek néha nincsenek meghatározva, vagy gyakran nem világosak. Hasonlóképpen, a legtöbb uniós intézmény és szerv közzétette a honlap nyelvpolitikáját, de a legtöbb ügynökség ezt nem tette meg. Ez nem egyeztethető össze az európai ombudsman ajánlásaival, amelyek a hivatalos uniós nyelvek használatára vonatkozó politika egyértelmű meghatározására és közzétételére szólítanak fel.

Az EU nem ellenőrzi és nem vizsgálja felül a nyelvi rendszerek, gyakorlatok és honlapok nyelvi politikáinak széles körét. Ez káros az átláthatóság és az elszámoltathatóság szempontjából, valamint akadályozza a közös normákon alapuló többnyelvű kommunikáció formalizáltabb megközelítését.

Az uniós weboldalakon és azokon belül a többnyelvű tartalmak nyújtásának változékonysága azt jelenti, hogy ez a kommunikációs csatorna nem mindig felel meg az összes célközönség igényeinek. A 13 többnyelvű tartalommal rendelkező uniós honlap elemzése azt mutatta, hogy egyesek jól teljesítettek egy többnyelvű index tekintetében, amely figyelembe veszi a honlap különböző tartalmi részeit, míg mások rosszul teljesítettek. A legmagasabb többnyelvűségi szint hat olyan webhely esetében volt, ahol a pontszám jóval meghaladta a 13 weboldal átlagát (az Európai Unió Bírósága, az Európai Unió Tanácsa/Európai Tanács (megosztott honlap), az Európai Számvevőszék, az Európai Parlament, az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség és az európai ombudsman). A weboldalak második csoportja középkategóriás teljesítményt nyújt, és magában foglalja az Európai Bizottságot (az uniós honlapok átlagához legközelebb esőt), valamint az Európai Vegyipari-ügynökséget és a Régiók Európai Bizottságát (mindkettő alacsonyabb pontszámmal rendelkezik). Az utolsó klaszter négy olyan honlapot foglal magában, amelyek rosszul teljesítenek és kevés többnyelvű tartalom áll rendelkezésre (Európai Központi Bank, Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság, Európai Unió Alapjogi Ügynöksége). Ezenkívül az uniós ügynökségek legtöbb weboldala (amelyeket a fentiekén kívül minőségi szempontból is értékelték) nem tesz közzé tartalmat minden hivatalos nyelven, és gyakorlatilag angol nyelven.

Egy alternatív többnyelvű index, amely csak a weboldalak teljes mennyiségét vizsgálja, a tartalomkategóriák közötti különbségek figyelembevétele nélkül, kis mértékben növeli a két honlap (az Európai Parlament és az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége) teljesítményét, ugyanakkor csökkenti a honlapok többségének teljesítményét, néhány esetben nagyon drámaian, mint például az európai ombudsman.

Ahol csak az angol nyelvet használják, az EU által közzétett tartalmakhoz való hozzáférés alacsony. Az Eurostat felnőttoktatási felmérésének (2016) elemzése azt mutatja, hogy a 25–64 éves uniós lakosok mintegy egyharmada csak anyanyelvét beszéli. Az EU-ban nincs olyan közös nyelv, amelyet a lakosság többsége nagyon jó szinten (azaz anyanyelvként vagy jártas szinten idegen nyelvként) beszélne. Az EU felnőtt lakosságának mintegy 20%-a nagyon jó szinten tud németül kommunikálni, ezt követi a francia (körülbelül 16%), az olasz (14%) és az angol (13%). Ha egy dokumentumot csak angolul tesznek közzé, az EU felnőtt lakosságának 13–45%-a képes megérteni azt (a nyelvi jártasság mérésére használt mutatótól függően). Ez az arány 43–65%-ra nő a háromnyelvű kommunikációs politikában (angol, francia és német nyelven). A teljes mértékben többnyelvű kommunikációs politika az EU felnőtt lakosainak 97–99%-a számára biztosítja a tartalomhoz való hozzáférést.

A többnyelvűség kommunikációs politikán belüli jelentőségére való figyelem hiánya elősegítheti annak megítélését, hogy az EU távol van a polgároktól és távol van a polgároktól, tekintettel a nyelvi készségek jelenlegi megoszlására a lakosság körében. Az uniós nyelvi rendszerek a különböző érdekek, köztük az erőforrások jelentős korlátai közötti egyensúly megteremtésének eredményei. Ez szakpolitikai és operatív kihívást jelent az uniós intézmények számára. Bár nem mentes a forrásszerzés szempontjából, a többnyelvű rendszer a leghatékonyabb és hozzáférhetőbb kommunikációs politika, figyelembe véve az uniós lakosok nyelvi készségeinek jelenlegi megoszlását.

Ajánlások

A tanulmány megállapításai alapján a következő ajánlásokat javasoljuk.

- **1. ajánlás: Közös és átlátható keret és szabványok kidolgozása a többnyelvű kommunikáció számára, többek között a digitális szférában is.** Ha nincs politikai szándék az 1. rendelet reformjára, az Európai Parlament intézményközi megállapodás révén előmozdíthatja egy formális közös keret és normák létrehozását. Az interneten keresztül történő uniós kommunikációt többnyelvűségi kötelezettségeknek kell alávetni, nemcsak az e tanulmányban „alapvetőként” meghatározott tartalom tekintetében, hanem az „elsődleges” tartalmak tekintetében is.
- **2. ajánlás: Intézményesítse a jogszabályok betartásának rendszeres nyomon követését, az adminisztratív átláthatóságot és az erőforrások felhasználását annak érdekében, hogy időszakos jelentés révén biztosítsa a többnyelvű kommunikációt.**
- **Ajánlás: A többnyelvűségért felelős tisztviselő létrehozása a gyakorlatok, a nyelvi rendszerek és a weboldal nyelvi politikáinak felülvizsgálatára.** A tisztviselőnek felelősnek kell lennie az időszakos nyomonkövetési jelentésért, és elszámoltathatónak kell lennie az Európai Parlament felé.
- **Ajánlás: Mozdítsák elő a hivatalos nyelvek használatát a digitális kommunikációban a polgárok hozzáférhetőségének és közelségének javítása érdekében.**

- **5. ajánlás: Növelje a többnyelvűségre szánt uniós költségvetési előirányzatokat.** Ez segít ellensúlyozni az elmúlt években a fordítási és tolmácsolási szolgáltatások terén tapasztalt megszorításokat.

További információk

Ez az összefoglaló a következő nyelveken érhető el: Angol, francia, német, olasz és spanyol. A tanulmány, amely angol nyelven érhető el, és az összefoglalók letölthetők:

<https://bit.ly/3TpqJ8e>

További információk a CULT tematikus főosztály kutatásáról:

<https://research4committees.blog/cult/>

Jogi nyilatkozat és szerzői jog. Az ebben a dokumentumban kifejtett vélemények kizárólag a szerzők felelősségi körébe tartoznak, és nem feltétlenül képviselik az Európai Parlament hivatalos álláspontját. A nem kereskedelmi célú sokszorosítás és fordítás engedélyezett, feltéve, hogy a forrást feltüntetik, és az Európai Parlamentet előzetesen értesítik és másolatot küldenek. © Európai Unió, 2022.

© Az Adobe Stock licenc alatt használt kép az 1. oldalon

Kutatási adminisztrátor: Pierre HERIARD, MELLAR Balazs, Kristiina MILT Szerkesztőasszisztens: Anna Dembek

E-mail cím: Poldep-cohesion@ep.europa.eu

Ez a dokumentum az interneten a következő címen érhető el: www.europarl.europa.eu/supporting-analyses